

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce **S. C.**, proti žalovanému **Celnímu ředitelství Hradec Králové**, Bohuslava Martinů 1672/8a, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2011, zn. 2117-2/2011-060100-21, t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce do rozhodnutí Celního úřadu Svitavy (dále také jen „celní úřad“) ze dne 6. 2. 2009, čj. 204-3/2009-116400-021, kterým mu byl doměřen celní dluh v celkové výši 12.643,- Kč.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhl jeho zrušení, neboť má zato, že jeho vydání předcházelo nezákonný postup celních orgánů, který zakládá jeho nezákonnost. Uvedl, že vydání napadeného rozhodnutí žalovaného předcházela vydání rozhodnutí procesní povahy, a to rozhodnutí ze dne 27. 10. 2010, čj. 12943-4/2010-060100-21, a rozhodnutí ze dne 11. 8. 2009, čj. 11392/2009-060100-21, kterými byla zamítnuta žalobcem vznesená námitka podjatosti vůči zaměstnanci Celního ředitelství Hradec Králové, o kterém se domnívá, že se podílel na úkonech v řízení o odvolání proti

rozhodnutí Celního úřadu Svitavy čj. 204-3/2009-116400-021. Zmíněná procesní rozhodnutí byla vydána ředitelem Celního ředitelství v Hradci Králové Mgr. P. K. a opravné prostředky proti nim zamítnuty rozhodnutími Generálního ředitelství cel ze dne 4. 2. 2011 a 11. 3. 2010.

Nezákonnost procesu předcházejícího vydání nyní napadeného rozhodnutí žalovaného zn. 2117-2/2011-060100-21 spatřuje žalobce ve skutečnosti, že o zmíněné námitce podjatosti rozhodl zaměstnanec správního orgánu, který nebyl oprávněn vydávat individuální správní akty, tj. v rozporu s ustanovením čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Dle jeho názoru byla totiž vydána úřední osobou (za Celní ředitelství v Hradci Králové služebním funkcionářem - ředitelem Mgr. P. K.), která v době jejich vydání nebyla k vydávání individuálních aktů vůbec oprávněna. Vzhledem k tomu má žalobce zato, že o jeho námitce podjatosti tak nebylo vůbec rozhodnuto. Zdůraznil, že k tomu, aby konkrétní fyzická osoba mohla vykonávat v rámci správního orgánu úkony při správním řízení, musí splňovat zákonem stanovená kritéria, a to v působnosti daného správního orgánu. S poukazem na právní úpravu týkající se služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů (tj. i celníků) uvedl, že k tomu, aby mohl být občan přijat do služebního poměru, resp. aby mohl služební poměr vzniknout, je nezbytné, aby u takové osoby byly zjištěny stanovené osobnostní charakteristiky, jež zakládají duševní, resp. osobnostní způsobilost setrvávat ve služebním poměru. U Mgr. P. K. ale duševní, resp. osobnostní způsobilost ke služebnímu poměru do okamžiku vydání rozhodnutí čj. 12943-4/2010-060100-21 a čj. 11392/2009-060100-21 zjišťována nebyla. S ohledem na zásadu zákonnosti je však povinností veřejné (státní) moci, která za vedení správního řízení zodpovídá, zajistit, aby o občanech rozhodovali pouze takoví příslušníci bezpečnostního sboru, kteří k tomu splňují zákonem stanovená kritéria. V dané věci tomu tak dle žalobce není, neboť Mgr. P. K. zákonem stanovené kritérium k tomu, aby byl celníkem (duševní, resp. osobnostní způsobilost), nesplňoval.

Dále žalobce vyslovil pochybnost o pravdivosti tvrzení Generálního ředitelství cel o osobnostní způsobilosti Mgr. P. K., která u něj měla být zjišťována dne 5. ledna 2011, jež uvedl ve svém rozhodnutí ze dne 4. února 2011, čj. 942-2/2011-900000-302. Namítl, že toto tvrzení nebylo ničím doloženo a jako takové je označil za nevěrohodné. Současně poukázal na opakované a systematické protiprávní odpírání poskytování informací ze strany celních orgánů o osobnostní způsobilosti celníků, o které žádal, o čemž dle jeho názoru svědčí i rozsudky soudů v těchto věcech. Navrhl provést dokazování příslušnými listinnými materiály psychologického pracoviště Generálního ředitelství cel a výsledkem Mgr. P. K. a psychologa Celní správy, který měl osobnostní způsobilost Mgr. P. K. dne 5. ledna 2011 zjišťovat.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný podrobně popsal řízení vedené se žalobcem a důvody doměření cla a daně z přidané hodnoty ze zboží – osobního automobilu zn. OPEL ASTRA CARAVAN 1.6l 16V, VIN W0L0TGf35W2153344, které bylo propuštěno do režimu volného oběhu

rozhodnutím v celním řízení JCD 11164013-10442-1 dne 23. září 2003 a zabýval se v něm věcně odvolacími námitkami žalobce.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. V reakci na žalobní námitky dále uvedl, že podle daňového řádu, dle kterého bylo ve věci procesně postupováno, musí být rozhodnutí podepsáno k tomu oprávněnou osobou. Ředitel celního ředitelství byl řádně jmenovaný a nebyl nikdy odvolán. Jedinou podmínkou, kterou stanovuje daňový řád je, aby oprávněná osoba nebyla podjatá. Podjatým však ředitel celního ředitelství shledán nebyl, i když to žalobce v průběhu řízení namítal. Dále žalovaný poukázal na právní úpravu vztahující se na celní správu jako bezpečnostní sbor a na služební poměr celníků, tj. zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, (dále také jen „zákon o služebním poměru“ nebo „zákon č. 361/2003 Sb.“). Tento zákon stanoví kritéria pro přijetí do služebního poměru, mimo jiné také osobní způsobilost, která je předpokladem pro výkon služby celníka a kterou posuzuje psycholog psychologického pracoviště bezpečnostního sboru. Předmětná rozhodnutí byla vydána celním ředitelstvím a jsou podepsána jeho ředitelem plk. Mgr. P. K.. Pro posouzení skutečnosti, byl-li napadený správní akt vydán k tomu povolanou úřední osobou, je dle žalovaného rozhodné, zda tu byly důvody pro posuzování osobnostní způsobilosti ředitele celního ředitelství. Důvody pro zjišťování osobnostní způsobilosti upravuje prováděcí vyhláška a těmito důvody jsou: přijetí do služebního poměru, ustanovení příslušníka na služební místo v rámci bezpečnostního sboru, pro které je toto zjišťování stanoveno jako jiný zvláštní požadavek, domněnka, že příslušník je trvale osobnostně nezpůsobilý k výkonu služby v bezpečnostním sboru, domněnka, že příslušník je dočasně nebo trvale osobnostně nezpůsobilý k výkonu služby na služebním místě v rámci bezpečnostního sboru, pro které je stanoven jiný zvláštní požadavek osobnostní způsobilosti nebo ustanovení příslušníka jiného bezpečnostního sboru na volné služební místo.

Z uvedeného lze dle žalovaného dovodit, že ne každý celník ve služebním poměru musí být podroben za účelem posouzení osobnostní způsobilosti vyšetření psychologem, proto není správný právní názor žalobce, že pro trvání služebního poměru je nezbytné podrobit se testu duševní, respektive osobnostní způsobilosti. Se zřetelem k právní úpravě to pak neznamená, že celníci, kteří nebyli posouzeni psychologem z hlediska duševní, respektive osobnostní způsobilosti nejsou osobami oprávněnými vydávat individuální správní akty. Ředitel celního ředitelství Mgr. P. K. působí v celní správě celou řadu let. Nebyl tudíž přijímán do služebního poměru za trvání současně platného zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Podle článku VI. odst. 1 zák. č. 113/1997 Sb., jímž byl mimo jiné novelizován celní zákon, se celníci, kteří byli ke dni účinnosti zákona v pracovním poměru podle dosavadních předpisů, považují za celníky ve služebním poměru. Pracovní poměr Mgr. P. K. se proto ze zákona změnil na služební poměr, přičemž nevyvstal důvod pro zjišťování duševní způsobilosti k výkonu služby. Takový důvod nevyvstal ani na základě právní úpravy služebního poměru podle zákona č. 361/2003 Sb., dle jehož § 215 odst. 7 se příslušníci, jejichž služební poměr

podle dosavadních předpisů trval alespoň tři roky, dnem účinnosti zákona stali příslušníky ve služebním poměru na dobu neurčitou. Ředitel žalovaného byl ve služebním poměru již při přijetí zákona č. 113/1997 Sb., proto v době účinnosti zákona č. 361/2003 Sb. trval jeho služební poměr dobu delší tří let, v důsledku čehož mu vznikl služební poměr na dobu neurčitou. Za doby účinnosti současně platného zákona o služebním poměru nebyl do služebního poměru přijímán, a není tu proto důvod zjišťování jeho osobní způsobilosti. K tomu žalovaný poukázal na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích čj. 10 Af 22/2011-25.

Žalovaný dodal, že Mgr. P. K. sám požádal o provedení ověření jeho osobnostní způsobilosti. Toto zjišťování proběhlo dne 5. ledna 2011 s výsledkem, že je osobnostně způsobilý pro výkon služby. Toto osvědčení je založeno v osobním spise jmenovaného celníka.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání dle jeho ustanovení § 51, když účastníci s tímto postupem udělili souhlas způsobem předvídaným v § 51 odst. 1 větě druhé s. ř. s. Po prostudování předloženého správního spisu dospěl soud k následujícím zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.

Žaloba nebrojí proti samotnému věcnému posouzení případu. Žalobce vznáší námitky procesního charakteru týkající se pouze postupu při vydání rozhodnutí čj. 12943-4/2010-060100-21, a čj. 11392/2009-060100-21, která předcházela vydání nyní napadeného rozhodnutí žalovaného a kterými bylo rozhodnuto o námitce podjatosti. Nezákonnost nyní napadeného meritorního rozhodnutí zn. 2117-2/2011-060100-21 a důvod k jeho zrušení dovozuje právě ze skutečnosti, že o zmíněné námitce podjatosti rozhodl zaměstnanec správního orgánu - ředitel celního ředitelství Mgr. P. K., který však nebyl dle jeho názoru osobou oprávněnou vydávat individuální správní akty, a to z důvodu, že u něho nebyla zjišťována osobnostní způsobilost ke služebnímu poměru. Tuto výhradu pak vztahoval v případě, že by nebyla předmětná osobnostní způsobilost zjišťována do dne vydání nyní napadeného rozhodnutí zn. 2117-2/2011-060100-21, i na toto rozhodnutí.

Mezi účastníky soudního řízení je tedy v zásadě spornou otázkou, zda v daném případě byly důvody pro posuzování osobnostní způsobilosti ředitele celního ředitelství Mgr. P. K. a pokud ano, zda se tak stalo, příp. kdy se tak stalo.

Z listin založených v předloženém správním spise je zřejmé, že rozhodnutí, kterými byla zamítnuta žalobcem vznesená námitka podjatosti, tj. rozhodnutí ze dne 27. 10. 2010, čj. 12943-4/2010-060100-21, a rozhodnutí ze dne 11. 8. 2009, čj. 11392/2009-060100-21, byla vydána Celním ředitelstvím Hradec Králové a podepsána jeho ředitelem plk. Mgr. P. K.. Stejně tak je podepsáno napadené meritorní rozhodnutí ze dne 14. 3. 2011, zn. 2117-2/2011-060100-21. Skutečnost, že osobnostní způsobilost ředitele celního ředitelství nebyla psychologem posuzována do dne 5. ledna 2011, kdy o toto posouzení požádal sám Mgr. P. K., potvrdil ve svém vyjádření i žalovaný. Do spisu pak založil závěr

psychologa psychologického pracoviště Generálního ředitelství cel vypracovaný dne 13. 1. 2011, který na základě psychologického vyšetření provedeného dne 5. 1. 2011 konstatoval, že Mgr. P. K. je „osobnostně způsobilý k výkonu služby v CS ČR“.

Vzhledem k žalobním námitkám se krajský soud zabýval posouzením, zda byly v daném případě pro posuzování osobnostní způsobilosti Mgr. P. K. k výkonu služby dány důvody. Dlužno podotknout, že obdobnou otázkou, zda všichni zaměstnanci ve služebním poměru v bezpečnostním sboru musí být přezkoumáni psychologem pro posouzení jejich osobnostní způsobilosti k výkonu služby, se již zabýval i Nejvyšší správní soud, z jehož závěrů krajský soud rovněž dále vychází (viz rozsudek čj. 7 Afs 51/2011-63).

Podle ustanovení § 13 odst. 1 písm. e) zákona č. 361/2003 Sb. je zdravotní, osobnostní a fyzická způsobilost k výkonu služby předpokladem přijetí do služebního poměru. Podle ustanovení § 15 odst. 2 téhož zákona posuzuje osobnostní způsobilost občana psycholog psychologického pracoviště bezpečnostního sboru a podle odst. 7 citovaného ustanovení pak ministerstvo vnitra po dohodě s ministerstvem financí, ministerstvem spravedlnosti a zpravodajskými službami stanoví vyhláškou osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru, důvody zjišťování osobnostní způsobilosti, postup při zjišťování osobnostní způsobilosti, náležitosti závěru psychologa bezpečnostního sboru a postup při přezkumném řízení. Podle ustanovení § 79 odst. 2 a odst. 3 stejného zákona posuzuje osobnostní způsobilost příslušníka psycholog psychologického pracoviště bezpečnostního sboru. Za osobnostně způsobilého se považuje příslušník, u něhož byly podle závěru psychologa bezpečnostního sboru zjištěny takové osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby na místě, na kterém má být příslušník ustanoven.

Na základě zmocnění uvedeného ve shora zmíněném ustanovení § 15 odst. 7 zákona o služebním poměru byla vydána vyhláška č. 487/2004 Sb., o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru. Vyhláška ve svém ustanovení § 1 stanoví osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru. Důvody zjišťování osobnostní způsobilosti jsou stanoveny v § 2 této vyhlášky. Těmito důvody jsou: a) přijetí do služebního poměru, b) ustanovení příslušníka na služební místo v rámci bezpečnostního sboru, pro které je toto zjišťování stanoveno jako jiný zvláštní požadavek, c) domněnka, že příslušník je dočasně nebo trvale osobnostně nezpůsobilý k výkonu služby v bezpečnostním sboru, d) domněnka, že příslušník je dočasně nebo trvale osobnostně nezpůsobilý k výkonu služby na služebním místě v rámci bezpečnostního sboru, pro které je stanoven jiný zvláštní požadavek osobnostní způsobilosti nebo e) stanovení příslušníka jiného bezpečnostního sboru na volné služební místo. Účelem této právní úpravy je, aby příslušníci bezpečnostních sborů, tj. i celníci, svými osobnostními kvalitami zaručovali řádný výkon svých povinností.

Z vyjádření celního ředitelství k žalobě vyplývá, že Mgr. P. K. působí v celní správě celou řadu let. Nebyl přijímán do služebního poměru za trvání nyní platného zákona o služebním poměru, ale v jeho případě se uplatnil čl. VI. odst. 1 zákona č. 113/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého se celníci, kteří byli ke dni účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru podle dosavadních předpisů, považují za celníky ve služebním poměru. Podle ustanovení § 215 odst. 7 zákona č. 361/2003 Sb. se pak příslušník, jehož služební poměr podle dosavadních právních předpisů trval alespoň 3 roky, dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stal příslušníkem ve služebním poměru na dobu neurčitou.

K době působení Mgr. P. K. v celní správě krajský soud z listin předložených žalovaným ověřil, že již od 1. 7. 1997 byl jmenován ředitelem Celního úřadu Pardubice (když předtím byl v souvislosti s organizačními změnami vyplývajícími z novely celního zákona č. 13/1993 Sb. ke dni 30. 6. 1997 odvolán z funkce ředitele celního úřadu). Ke dni 1. 1. 2001 byl odvolán z funkce ředitele Celního úřadu Pardubice a byl pověřen výkonem funkce ředitele Celního ředitelství Hradec Králové. Dnem 1. 1. 2007 pak byl jmenován ředitelem Celního ředitelství Hradec Králové.

Jak již konstatoval i Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku, přechodná ustanovení § 215 a násl. zákona č. 361/2003 Sb., zajišťují kontinuitu služebního poměru prostřednictvím souboru pravidel pro plynulý přechod stávajících příslušníků do služebního poměru podle nové právní úpravy. Vedle zabezpečení činnosti bezpečnostních sborů tímto postupem zákonodárce sledoval i jiné praktické cíle, např. aby nevznikly pochybnosti o započtení dob pro účely výsluhových nároků při budoucím skončení služebního poměru, atd. Podobně jako užívá domněnku řádného výkonu služby v bezpečnostním sboru osobami zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilými, presumuje zákonodárce určité kvalitativní předpoklady pro výkon služby v bezpečnostním sboru také u různých již „sloužících“ příslušníků, které převádí do služebního poměru s ohledem na již jen některé kvalitativní předpoklady výkonu služby, např. zaměření vzdělání, požadavky oboru, ale také dosavadní délku služebního poměru. Pokud by chtěl zákonodárce i v těchto případech přezkoumat osobnostní způsobilost příslušníků psychologem, pak by nepochybně tyto případy zahrnul mezi důvody upravené v ustanovení § 2 vyhlášky č. 487/2004 Sb., o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru. To však neučinil, proto podle současné právní úpravy mohou ve služebním poměru u celní správy působit jak osoby, které byly podrobeny posouzení osobnostní způsobilosti k výkonu služby, tak i osoby, které takovým způsobem vyšetřeny nebyly. Neznamená to však, že celníci, kteří nebyli posouzeni psychologem z hlediska

osobnostní způsobilosti, nejsou osobami oprávněnými vydávat individuální správní akty.

Ze spisu přitom nevyplývá a žalobou ani není tvrzeno, že by u Mgr. K. nastal některý z dalších důvodů pro posouzení osobnostní způsobilosti podle ustanovení § 2 vyhlášky č. 487/2004 Sb., který by opodstatňoval zjišťovat osobnostní způsobilost Mgr. P. K.. Jestliže tedy nenastal žádný ze stanovených důvodů pro zjišťování jeho osobnostní způsobilosti, nebylo zapotřebí takovou způsobilost zákonem předepsaným způsobem ověřovat.

Žalobce v žalobě polemizoval a označil za nevěrohodnou informaci žalovaného (a před ním stejnou informaci od Generálního ředitelství cel), že o psychologické posouzení osobnostní způsobilosti požádal Mgr. P. K. sám, přičemž současně žádal soud o provedení dokazování ohledně této skutečnosti, včetně výsledku svědků.

Jak vyplývá ze shora uvedeného, v posuzovaném případě nebylo zapotřebí u Mgr. P. K. osobnostní způsobilost zákonem předepsaným způsobem ověřovat. Pro posouzení věci to tedy nebylo z hlediska žalobních námitek podstatné ani významné, proto žádné dokazování nebylo třeba provádět. Pouze obiter dictum krajský soud konstatuje, že žalovaný ke svému vyjádření soudu přiložil závěr psychologa psychologického pracoviště Generálního ředitelství ze dne 13. 1. 2011, který na základě psychologického vyšetření provedeného dne 5. 1. 2011 konstatoval osobnostní způsobilost Mgr. P. K. k výkonu služby v celní správě ČR.

S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady vznikly.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 30. října 2012

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu